

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 8.10.2010
COM(2010) 543 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Τέξνπνη νομοθεσία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Έξυπνη νομοθεσία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

1. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ: ΑΠΟ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΗ ΣΤΗΝ ΕΞΥΠΗΝΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Από τα οικονομικά και δημοσιονομικά προβλήματα της τελευταίας διετίας μπορούν να εξαχθούν σημαντικά διδάγματα σε σχέση με την κανονιστική πολιτική. Ακόμη πιο σημαντικό είναι το γεγονός ότι τα προβλήματα αυτά επιβεβαίωσαν ότι οι αγορές δεν λειτουργούν μεμονωμένα. Οι αγορές υπάρχουν για να εξυπηρετούν έναν σκοπό, ο οποίος έγκειται στη δημιουργία βιώσιμης ευημερίας για όλους, και αυτό δεν το επιτυγχάνουν πάντα από μόνες τους. Οι κανονιστικές ρυθμίσεις διαδραματίζουν έναν θετικό και αναγκαίο ρόλο. Η κρίση κατέδειξε την ανάγκη αντιμετώπισης των ατελών, αναποτελεσματικών και μειωμένης απόδοσης κανονιστικών ρυθμίσεων, καθώς και το γεγονός ότι, σε πολλές περιπτώσεις, η ανάγκη αυτή είναι επείγουσα.

Η στάση μας έναντι των κανονιστικών ρυθμίσεων πρέπει να προάγει τα συμφέροντα των πολιτών και να συμβάλλει στην επίτευξη ολόκληρου του φάσματος στόχων δημόσιας πολιτικής, από τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας έως την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Οι κανονισμοί της ΕΕ συμβάλλουν επίσης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων μέσω της εδραίωσης της ενιαίας αγοράς και της εξάλειψης του δαπανηρού κατακερματισμού της εσωτερικής αγοράς ως αποτέλεσμα της ανομοιογένειας των εθνικών κανόνων. Συγχρόνως, επειδή εξαρτιόμαστε από τις επιχειρήσεις, ιδίως δε τις μικρομεσαίες, για να επανέλθουμε σε τροχιά βιώσιμης ανάπτυξης, οφείλουμε να περιορίσουμε στην απολύτως αναγκαία έκταση τα βάρη που αντιμετωπίζουν και να τους επιτρέψουμε να λειτουργούν και να συναγωνίζονται μεταξύ τους αποτελεσματικά.

Κοντολογίς, η θέσπιση σωστής νομοθεσίας έχει καίρια σημασία για την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων περί έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, οι οποίοι καθορίζονται στη στρατηγική «Ευρώπη 2020»¹.

Το πρόγραμμα βελτίωσης της νομοθεσίας έχει ήδη οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή χαράσσει πολιτικές και προτείνει τη θέσπιση νομοθεσίας. Οι διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερόμενους και οι εκτιμήσεις του αντικτύπου αποτελούν πλέον ουσιώδη στοιχεία της διαδικασίας χάραξης πολιτικής. Χάρη σε αυτές, αυξήθηκαν η διαφάνεια και η λογοδοσία, και προήχθη η χάραξη πολιτικής επί τη βάσει εξακριβωμένων στοιχείων. Το σύστημα αυτό αξιολογείται ως ορθή πρακτική στο εσωτερικό της ΕΕ και στηρίζει τη λήψη αποφάσεων στους κόλπους των θεσμικών οργάνων της ΕΕ². Η Επιτροπή προέβη στην απλούστευση μεγάλου όγκου ισχύουσας νομοθεσίας και πραγματοποίησε αξιόλογη πρόοδο όσον αφορά τον περιορισμό του διοικητικού φόρτου.

¹ COM(2010) 2020 «Ευρώπη 2020 - Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη».

² Ειδική έκθεση αριθ. 3/2010 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου «Εκτιμήσεις του αντικτύπου στο πλαίσιο της λειτουργίας των θεσμικών οργάνων της ΕΕ: υποστηρίζουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων».

Η Επιτροπή πιστεύει ότι είναι πλέον καιρός να περάσουμε στο επόμενο στάδιο. Η βελτιωμένη νομοθεσία πρέπει να εξελιχθεί σε έξυπνη νομοθεσία και να ενσωματωθεί σε μεγαλύτερο βαθμό στη νοοτροπία που διαπνέει τη λειτουργία της Επιτροπής. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής ανέλαβε την άμεση ευθύνη για τη θέσπιση έξυπνης νομοθεσίας, και στην παρούσα ανακοίνωση εξηγείται τι θα απαιτηθεί για τον σκοπό αυτό στην πράξη. Η παρούσα ανακοίνωση στηρίζεται σε πλήθος συνεισφορών, π.χ. σε πρόσφατο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη βελτίωση του νομοθετικού έργου³ και σε δημόσια διαβούλευση⁴. στην έκθεση του ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την εκτίμηση του αντικτύπου στο πλαίσιο της λειτουργίας των θεσμικών οργάνων της ΕΕ⁵. και στις εκθέσεις της επιτροπής εκτίμησης του αντικτύπου («EEA»)⁶. Με βάση αυτά τα δεδομένα, η Επιτροπή προσδιόρισε μια σειρά βασικών μηνυμάτων.

Πρώτον, η έξυπνη νομοθεσία πρέπει να διατρέχει ολόκληρο τον κύκλο πολιτικής, από την εκπόνηση ενός νομοθετήματος έως την εφαρμογή, την επιβολή της τίրησης, την αξιολόγηση και την αναθεώρηση. Πρέπει να στηριχτούμε στα πλεονεκτήματα του συστήματος εκτίμησης του αντικτύπου για τη θέσπιση νέας νομοθεσίας. Συγχρόνως, όμως, πρέπει να συνοδεύσουμε την επένδυση αυτή με ανάλογες προσπάθειες για τη διαχείριση και εφαρμογή του συνόλου της ισχύουσας νομοθεσίας, έτσι ώστε να διασφαλίσουμε ότι προσπορίζει τα επιδιωκόμενα οφέλη. Για να επιτευχθεί αυτό, απαιτείται να κατανοήσουν όλοι οι παράγοντες καλύτερα ότι η ορθή εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας και η τροποποίησή της με γνώμονα την κτηθείσα πείρα είναι εξίσου σημαντικές με τη νέα νομοθεσία που υποβάλλουμε προς θέσπιση.

Κατά δεύτερον, η έξυπνη νομοθεσία πρέπει να παραμείνει υπό την επιμερισμένη ευθύνη των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και των κρατών μελών. Οι παράγοντες αυτοί έχουν πραγματοποιήσει άνιση πρόοδο, και η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να εργάζεται από κοινού μαζί τους για να εξασφαλισθεί ότι όλες οι πλευρές θα προσπαθήσουν ενεργά για την επίτευξη των σχετικών στόχων. Η προσπάθεια αυτή πρέπει να συνοδευθεί από τη μεγαλύτερη αναγνώριση του ότι η έξυπνη νομοθεσία δεν αποτελεί αυτοσκοπό. Πρέπει να αποτελέσει αναπόσπαστο στοιχείο των συλλογικών μας προσπαθειών σε όλους τους τομείς πολιτικής.

Κατά τρίτον, οι απόψεις όσων επηρεάζονται σε μεγαλύτερο βαθμό από τις κανονιστικές ρυθμίσεις καλούνται να διαδραματίσουν καίριο ρόλο σε σχέση με την έξυπνη νομοθεσία. Η Επιτροπή έχει πραγματοποιήσει σημαντικά βήματα προόδου για το άνοιγμα στους ενδιαφερομένους της διαδικασίας χάραξης πολιτικής που ακολουθεί. Είναι, ωστόσο, δυνατό να συντελεσθεί και περαιτέρω πρόοδος σε αυτόν τον τομέα, και η Επιτροπή θα επιμηκύνει τον χρόνο που διατίθεται για τις διαβούλευσεις της και θα επανεξετάσει τις μεθόδους διαβούλευσης που εφαρμόζει προκειμένου να εξεύρει τρόπους για να λαμβάνονται υπόψη ακόμη περισσότερο οι απόψεις των πολιτών και των ενδιαφερομένων. Τούτο θα συμβάλει στην έμπρακτη εφαρμογή των διατάξεων της συνθήκης της Λισσαβώνας περί συμμετοχικής δημοκρατίας⁷.

Στις ενότητες που ακολουθούν περιγράφονται τα μέτρα που σχεδιάζονται για τη διευθέτηση των προαναφερθέντων ζητημάτων.

³ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 9^{ης} Σεπτεμβρίου 2010, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (P7_TA(2010)0311).

⁴ http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/smart_regulation/consultation_en.htm

⁵ Βλ. υποσημείωση αριθ. 2.

⁶ SEC(2009) 1728 «Έκθεση της επιτροπής εκτίμησης του αντικτύπου για το 2009».

⁷ Άρθρο 11 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΣΤΑΘΜΗΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΣΤΑΔΙΑ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σκοπός της έξυπνης νομοθεσίας είναι η κατάρτιση και θέσπιση κανονιστικών ρυθμίσεων οι οποίες να συμμορφώνονται με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και να είναι της υψηλότερης δυνατής ποιοτικής στάθμης⁸. Τούτο πρέπει να γίνεται σε όλα τα στάδια του κύκλου πολιτικής, από την κατάρτιση ενός νομοθετήματος έως την αναθεώρησή του. Η επένδυση της Επιτροπής σε εκτιμήσεις του αντικτύπου αποδίδει τα επιδιωκόμενα οφέλη, από την άποψη της βελτίωσης της ποιότητας της νέας νομοθεσίας. Πλην όμως, τα περισσότερα οφέλη αλλά και έξοδα πηγάζουν από το σύνολο της ισχύουσας νομοθεσίας και, για τον λόγο αυτό, οφείλουμε να καταβάλουμε αντίστοιχες προσπάθειες για τη συστηματικότερη διαχείρισή του. Η πολιτική για την έξυπνη νομοθεσία θα αποδίδει, συνεπώς, μεγαλύτερη σημασία από ό,τι πριν στην αξιολόγηση της λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας της ισχύουσας νομοθεσίας.

2.1. Βελτίωση του συνόλου της νομοθεσίας της ΕΕ

Απλούστευση της νομοθεσίας της ΕΕ και μείωση των διοικητικού φόρτου

Η προηγούμενη Επιτροπή καθιέρωσε δύο μηχανισμούς για τη βελτίωση της ισχύουσας νομοθεσίας. Πρώτον, το πρόγραμμα απλούστευσης απέφερε σημαντικά οφέλη για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις⁹. Εγκρίθηκαν 155 προτάσεις, η δε επικαιροποίηση του προγράμματος του 2010 περιλαμβάνει 46 νέες πρωτοβουλίες. Δεύτερον, το πρόγραμμα δράσης για τη μείωση του διοικητικού φόρτου¹⁰ αναμένεται να υπερβεί τον στόχο που είχε τεθεί γι' αυτό, δηλαδή την κατά 25% μείωση της γραφειοκρατίας έως το 2012. Η Επιτροπή έχει καταθέσει προτάσεις, οι οποίες, εφόσον εγκριθούν, θα επιτρέψουν ετήσια εξοικονόμηση πόρων ύψους 38 δισεκ. ευρώ για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, όταν ο συνολικός φόρτος εκτιμάται σε 124 δισεκ. ευρώ – μείωση κατά 31%. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενέκριναν πρόσφατα πρόταση σχετικά με τον φόρο προστιθέμενης αξίας, η οποία θα επιτρέψει ένα μέρος της προαναφερθείσας εξοικονόμησης πόρων, το οποίο εκτιμάται σε 18,4 δισεκ. ευρώ περίπου, και ήδη διεξάγουν συζητήσεις σχετικά με ακόμη μια πρόταση, η οποία αφορά την απαλλαγή 5 εκατομμυρίων και πλέον πολύ μικρών επιχειρήσεων από την υποχρέωση τήρησης των λογιστικών κανόνων της ΕΕ¹¹.

Οι επιτυχημένες αυτές προσπάθειες πρέπει να συνεχισθούν σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών, με στόχο την ολοκλήρωση του προγράμματος έως το 2012. Εντούτοις, η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι, εκτός από την υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος, πρέπει να συνεχισθούν οι προσπάθειες για τον περιορισμό του διοικητικού φόρτου όπου τούτο είναι εφικτό. Ο καλύτερος τρόπος για να επιτευχθεί αυτό είναι στο πλαίσιο ευρύτερης προσέγγισης η οποία λαμβάνει υπόψη όλους τους παράγοντες που επικαθορίζουν την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της νομοθεσίας.

Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή συνδυάζει τις προσπάθειες που καταβάλλει για τη μείωση του διοικητικού φόρτου με τις προσπάθειες για την απλούστευση της νομοθεσίας. Τούτο θα

⁸ Η Επιτροπή έχει εκπονήσει αυτοτελή έκθεση σχετικά με την επικουρικότητα: «17^η έκθεση σχετικά με τη βελτίωση της νομοθεσίας».

⁹ COM(2009) 17 «Τρίτη έκθεση προόδου σχετικά με τη στρατηγική για την απλούστευση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος».

¹⁰ COM(2007) 23 «Πρόγραμμα δράσης για τη μείωση του διοικητικού φόρτου στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

¹¹ COM(2009) 544 «Πρόγραμμα δράσης για τη μείωση του διοικητικού φόρτου στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Τομεακά προγράμματα μείωσης και ενέργειες για το 2009».

συμβάλει στη διευθέτηση των επιφυλάξεων των ενδιαφερομένων, οι οποίοι υποστηρίζουν ότι οι επιχειρήσεις δεν αντιλαμβάνονται πάντοτε το όφελος που προκύπτει από τις μειώσεις του διοικητικού φόρτου, π.χ. εξαιτίας υποχρεώσεων που προκαλούν «εκνευρισμό», ακόμη κι αν το κόστος που συνεπάγονται είναι μικρό. Η Επιτροπή παρέτεινε τη θητεία της συναφούς ομάδας υψηλού επιπέδου ανεξάρτητων ενδιαφερόμενων μερών μέχρι το τέλος του 2012 όσον αφορά την παροχή συμβουλών για τα ζητήματα αυτά, οπότε θα έχει ολοκληρωθεί η ένταξη των διαδικασιών απλούστευσης και μείωσης του διοικητικού φόρτου στην προσέγγιση της Επιτροπής για τη διαχείριση του συνόλου της ισχύουσας νομοθεσίας. Όπως και στο παρελθόν, η Επιτροπή θα διασφαλίσει ότι τα μέτρα απλούστευσης ή μείωσης του διοικητικού φόρτου δεν επηρεάζουν τους στόχους πολιτικής της νομοθεσίας.

Αξιολόγηση των οφέλους και των κόστους της ισχύουσας νομοθεσίας

Βασικό βιόήθημα στο πλαίσιο της νέας αυτής προσέγγισης είναι η εκ των υστέρων αξιολόγηση της νομοθεσίας¹². Η Επιτροπή έχει να επιδείξει μακρά παράδοση αξιολόγησης προγραμμάτων δαπανών. Έχει αρχίσει να αξιολογεί τη νομοθεσία σε ορισμένους τομείς πολιτικής, όπως οι δημόσιες συμβάσεις, τα επαγγελματικά προσόντα και οι συνθήκες εργασίας. Η προσέγγιση αυτή πρέπει να επεκταθεί, έτσι ώστε οι αξιολογήσεις της νομοθεσίας να αποτελέσουν αναπόσπαστο στοιχείο της έξυπνης νομοθεσίας. Η αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της νομοθεσίας της ΕΕ θα βελτιώσει την ποιότητα της χάραξης πολιτικής και θα συμβάλει στον εντοπισμό νέων ευκαιριών για την απλούστευση της νομοθεσίας και τη μείωση του διοικητικού φόρτου. Η δημόσια διαβούλευση κατέδειξε τον μεγάλο βαθμό αποδοχής αυτού του τύπου αξιολόγησης. Επίσης οδήγησε στη διαπίστωση ότι λίγα είναι τα κράτη μέλη που την εφαρμόζουν. Δεδομένου, ωστόσο, ότι οι εθνικές διοικήσεις συνήθως αντιλαμβάνονται καλύτερα τον τρόπο με τον οποίον η νομοθεσία λειτουργεί στην πράξη, η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργασθεί στενά μαζί τους για την ανάπτυξη της προσέγγισης αυτής.

Από την αξιολόγηση των επιμέρους πρωτοβουλιών δεν προκύπτει πάντα η συνολική εικόνα. Σε πολλές περιπτώσεις χρειάζεται μια πιο στρατηγική άποψη. Την αναγκαιότητα μιας τέτοιας προσέγγισης έχουν καταδείξει οι σφαιρικές αξιολογήσεις της κοινής γεωργικής πολιτικής, της πολιτικής αλιείας και της διαρθρωτικής πολιτικής¹³. Η Επιτροπή θα στηριχθεί στην πείρα αυτή και θα συμπληρώσει την αξιολόγηση των επιμέρους νομοθετημάτων με πιο σφαιρικές αξιολογήσεις πολιτικής. Με τους εν λόγω «έλεγχους καταλληλότητας» θα εξετασθεί εάν το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει έναν τομέα πολιτικής είναι κατάλληλο για την επίτευξη των εκάστοτε στόχων και, αν δεν ισχύει κάτι τέτοιο, τι θα πρέπει να αλλάξει. Στόχος θα είναι να εντοπισθούν τα υπέρμετρα βάρη, οι ασυνέπειες και τα παρωχημένα ή αναποτελεσματικά μέτρα και να διευκολυνθεί η εξακρίβωση της σωρευτικής επίδρασης της νομοθεσίας.

Τόσο η αξιολόγηση όσο και οι «έλεγχοι καταλληλότητας» πρέπει να συνδέονται στενά με τις υφιστάμενες εργασίες σχετικά με την εφαρμογή, την επιβολή της τήρησης και τις παραβάσεις, οι οποίες εξηγούνται στην κατωτέρω ενότητα 2.3. Η συνένωση των πληροφοριών που προέρχονται από τις δραστηριότητες αυτές θα συμβάλει στο να προκύψει μια σαφής εικόνα του τρόπου με τον οποίον λειτουργεί η ισχύουσα νομοθεσία και σχετικά με τι ενδεχομένως πρέπει να αλλάξει.

¹² Ο όρος καλύπτει όλες τις εργασίες αξιολόγησης που έπονται της έγκρισης ενός μέτρου.

¹³ http://ec.europa.eu/agriculture/healthcheck/index_en.htm

http://ec.europa.eu/agriculture/eval/index_en.htm

http://ec.europa.eu/fisheries/reform/index_en.htm

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/expost_reaction_en.htm

Με γνώμονα τα προεκτεθέντα και προκειμένου να αναβαθμισθούν οι προσπάθειες για τη βελτίωση της ποιότητας της ισχύουσας νομοθεσίας, η Επιτροπή σκοπεύει:

- (i) Να διασφαλίσει ότι όλες οι σημαντικές προτάσεις για τη θέσπιση ή την αναθεώρηση νομοθεσίας στηρίζονται καταρχήν σε αξιολόγηση των ήδη κείμενων διατάξεων. Η Επιτροπή θα θέσει σε εφαρμογή σταδιακά την προσέγγιση αυτή κατά τη διάρκεια της τρέχουσας θητείας της, και θα επανεξετάσει τις κατευθυντήριες γραμμές που ισχύουν για τις αξιολογήσεις, προκειμένου αυτές οι τελευταίες να επιτρέπουν να εξακριβωθεί κατά πόδον η νομοθεσία αποφέρει τα επιδιωκόμενα οφέλη· συγχρόνως, θα εξετάσει το σχετικό κόστος.
- (ii) Να μεριμνήσει για τη διαφάνεια, με την παρουσίαση των σχεδιαζόμενων αξιολογήσεων της νομοθεσίας σε ειδικό δικτυακό τόπο, έτσι ώστε τα κράτη μέλη και οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να προετοιμάσουν εγκαίρως τη συνεισφορά τους στην όλη διαδικασία.
- (iii) Να διενεργήσει τους τέσσερις «ελέγχους καταλληλότητας» που δρομολογήθηκαν το 2010 για τομείς του περιβάλλοντος, των μεταφορών, της απασχόλησης/κοινωνικής πολιτικής και της βιομηχανικής πολιτικής, καθώς επίσης να επεκτείνει την προσέγγιση αυτή και σε άλλους τομείς πολιτικής το 2011 με βάση τη σχετική πείρα.
- (iv) Να ολοκληρώσει το πρόγραμμα μείωσης του διοικητικού φόρτου έως το 2012, και να αξιοποιήσει την πείρα που θα αντληθεί από τη διαδικασία αυτή και από τις εργασίες απλούστευσης για τη βελτίωση των διαδικασιών αξιολόγησης και χάραξης πολιτικής.
- (v) Να αναβαθμίσει τον δικτυακό τόπο που χρησιμεύει για τις διαβουλεύσεις, έτσι ώστε να μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να εκφράζουν με μεγαλύτερη ευχέρεια τους προβληματισμούς τους για τον διοικητικό φόρτο και για τα ζητήματα απλούστευσης¹⁴.
- (vi) Να καλέσει τα κράτη μέλη να κάνουν χρήση των δυνατοτήτων που προβλέπει η νομοθεσία της ΕΕ για την απαλλαγή των επιχειρήσεων, ιδίως δε των ΜΜΕ, από ορισμένες υποχρεώσεις. Η Επιτροπή έχει ζητήσει από την ομάδα υψηλού επιπέδου ανεξάρτητων ενδιαφερόμενων μερών να υποβάλει, έως τον Νοέμβριο του 2011, έκθεση σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές των κρατών μελών όσον αφορά τη λιγότερο επαχθή εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ. Παράλληλα, η Επιτροπή θα αναλύσει διεξοδικότερα το θέμα της «επιχρύσωσης» της νομοθεσίας¹⁵ και θα παρουσιάσει όσα τυχόν αξιόλογα πορίσματα προκύψουν.
- (vii) Να προσαρμόσει, στις περιπτώσεις που ενδείκνυται, τη σύνθεση της ομάδας υψηλού επιπέδου ανεξάρτητων ενδιαφερόμενων μερών, ούτως ώστε αυτή να αντανακλά τις ευρύτερες προσπάθειες που καταβάλλει για την απλούστευση της νομοθεσίας και τη μείωση του διοικητικού φόρτου, με τη διασφάλιση της συμμετοχής εκπροσώπων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του μη επιχειρηματικού τομέα.

¹⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/better-regulation/administrative-burdens/online-consultation/index_en.htm

¹⁵ Με τον όρο «επιχρύσωση» νοείται η πρακτική των εθνικών οργάνων να υπερβαίνουν το μέτρο που επιβάλλει η νομοθεσία της ΕΕ κατά τη μεταφορά ή την εφαρμογή αυτής της τελευταίας στην εθνική έννομη τάξη.

Συγχρόνως, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να ενθαρρύνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να εγκρίνουν χωρίς χρονοτριβή τις προτάσεις απλούστευσης και μείωσης του διοικητικού φόρτου τις οποίες έχει ήδη καταθέσει, καθώς και τις νέες προτάσεις που θα διατυπώσει το επόμενο έτος. Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν ταχέως τις προτάσεις αυτές.

2.2. Διασφάλιση της καλύτερης δυνατής ποιότητας της νέας νομοθεσίας

Η Επιτροπή έχει θεσπίσει ένα σύστημα εκτίμησης του αντικτύπου, το οποίο χρησιμεύει για τη συλλογή αντικειμενικής πληροφόρησης για τις ανάγκες της λήψης πολιτικών αποφάσεων και για τη διαφανή αποτύπωση της ωφέλειας και του κόστους των διαφόρων επιλογών πολιτικής¹⁶. Βασικό στοιχείο του συστήματος αυτού είναι η επιτροπή εκτίμησης του αντικτύπου («ΕΕΑ»), η οποία είναι επιφορτισμένη με τον ανεξάρτητο έλεγχο της ποιότητας των εκτιμήσεων αντικτύπου της Επιτροπής. Από τότε που συνεστήθη το 2006, η ΕΕΑ εκπόνησε πάνω από 400 γνώμες, οι οποίες είναι διαθέσιμες στο κοινό¹⁷.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχει επιβεβαιώσει ότι το εν λόγω σύστημα εκτίμησης του αντικτύπου παρουσιάζει πλεονεκτήματα σε σύγκριση με άλλα συστήματα που υπάρχουν στην ΕΕ, και μάλιστα είναι δυνατό να θεωρηθεί καλή πρακτική από διάφορες απόψεις. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο διαπίστωσε ότι η ΕΕΑ επιτελεί πολύτιμο έργο ελέγχου της ποιότητας, ότι οι εκτιμήσεις του αντικτύπου έχουν καταστεί αναπόσπαστο στοιχείο της κατάστρωσης πολιτικής στους κόλπους της Επιτροπής, και επίσης ότι βοηθούν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την εξέταση των προτάσεων της Επιτροπής. Επίσης ενέκρινε τη σφαιρική προσέγγιση της Επιτροπής, η οποία στηρίζεται σε ανάλυση της ωφέλειας και του κόστους και λαμβάνει υπόψη όλες τις συναφείς οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Πρόκειται για φιλόδοξη προσέγγιση, η οποία έρχεται σε αντίθεση με τη στενότερη εστίαση στα έξοδα ή στον διοικητικό φόρτο η οποία καταγράφεται σε σειρά κρατών μελών. Η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι σημαντικό να εξασφαλίζεται ότι τα μέτρα που προτείνει είναι αναγκαία, αποδοτικά σε σχέση με το κόστος τους και υψηλής ποιοτικής στάθμης.

Με βάση τα προεκτεθέντα δεδομένα, η Επιτροπή θα εδραιώσει το τρέχον σύστημα, και θα δοθεί προτεραιότητα στο να διασφαλισθεί η πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων που αυτό προσφέρει. Με αφετηρία τις βελτιώσεις που έχει προσδιορίσει το Συνέδριο, πολλές από τις οποίες συμπλέουν με προτάσεις που έχουν διατυπωθεί από την ΕΕΑ ή από ενδιαφερομένους στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης, η Επιτροπή εντόπισε τα ακόλουθα κύρια ζητήματα.

- (i) Το Ελεγκτικό Συνέδριο επιβεβαίωσε μεν ότι η ΕΕΑ παράγει ουσιαστικό έργο, αλλά ο Πρόεδρος ενίσχυσε περαιτέρω τον ρόλο της, έτσι ώστε να απαιτείται καταρχήν θετική γνώμη της ΕΕΑ πριν από την υποβολή οποιασδήποτε πρότασης για την έκδοση απόφασης από την Επιτροπή¹⁸. Η ανεξαρτησία της ΕΕΑ καταδεικνύεται από τις ευθαρσείς απόψεις που διατυπώνει στις γνώμες της¹⁹ και από το γεγονός ότι δεν διστάζει να ζητά από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, οσάκις το κρίνει απαραίτητο, να προβούν σε εκ νέου ανάλυση. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν θεωρεί αναγκαίο τον έλεγχο των εκτιμήσεων του αντικτύπου που εκπονεί από εξωτερικό φορέα, όπως έχουν εισηγηθεί ορισμένοι ενδιαφερόμενοι. Επίσης φρονεί ότι ένας εξωτερικός φορέας δεν

¹⁶

http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/impact_en.htm

¹⁷

Διατίθεται στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/governance/impact/ia_carried_out/cia_2010_en.htm

¹⁸

C(2010) 1100 «Οι μέθοδοι εργασίας της Επιτροπής 2010-2014».

¹⁹

Βλ. υποσημείωση αριθ. 17.

θα συμβιβαζόταν με το δικαίωμα πρωτοβουλίας της Επιτροπής, ούτε με τους θεσμικούς ρόλους του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, δηλαδή των οργάνων που φέρουν την ευθύνη για την εξέταση, την τροποποίηση και, εν τέλει, την υιοθέτηση των προτάσεων της Επιτροπής. Οι εκτιμήσεις του αντικτύπου είναι μέρος της εσωτερικής διαδικασίας λήψης αποφάσεων της Επιτροπής, και θα ήταν επίσης ανάρμοστο να παραχωρηθεί σε συγκεκριμένη ομάδα εξωτερικών εμπειρογνωμόνων ή ενδιαφερομένων προνομιακή πρόσβαση σε αυτές.

- (ii) Έχει μεγάλη σημασία να είναι διαφανής ο προγραμματισμός των εργασιών που αφορούν τις εκτιμήσεις του αντικτύπου, έτσι ώστε οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να συμμετάσχουν στην όλη διαδικασία όσο το δυνατόν ενωρίτερα. Σε ό,τι αφορά το 2010, η Επιτροπή δημοσιεύει χάρτες πορείας για όλες τις προτάσεις που είναι πιθανό να έχουν σοβαρές επιπτώσεις, περιλαμβανομένων των κατ' εξουσιοδότηση και των εκτελεστικών πράξεων, με διευκρίνιση του κατά πόσον σχεδιάζεται ή όχι εκτίμηση του αντικτύπου και γιατί²⁰. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής διαβουλεύονται με τους ενδιαφερόμενους και τους ενημερώνουν ποικιλοτρόπως σε διάφορα στάδια της διαδικασίας εκτίμησης του αντικτύπου, με στόχο τη διασφάλιση της πληρότητας, της συνέπειας και της ακρίβειας της ανάλυσης. Στην ενότητα 4 προσδιορίζονται ορισμένες περαιτέρω βελτιώσεις που πρέπει να επέλθουν στη διαδικασία διαβουλεύσεων. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι είναι αναγκαία η πραγματοποίηση διαβουλεύσεων επί των σχεδίων εκτιμήσεων του αντικτύπου, όπως έχουν ζητήσει ορισμένοι ενδιαφερόμενοι.
- (iii) Με στόχο την ενίσχυση της σφαιρικής εκτίμησης του αντικτύπου, η Επιτροπή έχει επεξεργασθεί συγκεκριμένες οδηγίες για την εκτίμηση των κοινωνικών επιπτώσεων²¹ και έχει δημιουργήσει ειδική υπηρεσία παροχής βοήθειας σε σχέση με τον διοικητικό φόρτο.
- (iv) Προκειμένου να ληφθεί υπόψη το νέο νομικό καθεστώς του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, η Επιτροπή θα ενισχύσει την εκτίμηση του αντικτύπου για τα θεμελιώδη δικαιώματα και θα επεξεργασθεί ειδικές οδηγίες για το συγκεκριμένο θέμα.
- (v) Οι εκτιμήσεις του αντικτύπου πρέπει στο μέτρο του δυνατού να περιλαμβάνουν ποσοτικοποίηση του οφέλους και του κόστους. Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειες που καταβάλλει για βελτιώσεις στον υπόψη τομέα, με την επισήμανση, ωστόσο, ότι οι δυνατότητες ποσοτικοποίησης δεν είναι απεριόριστες στο επίπεδο των 27 κρατών μελών: συχνά τα διαθέσιμα στοιχεία είναι περιορισμένα, και ο αντίκτυπος της νομοθεσίας της ΕΕ εξαρτάται σε πολλές περιπτώσεις από τον τρόπο που την εφαρμόζουν οι εθνικές διοικήσεις. Τούτο σημαίνει επίσης ότι η άθροιση των αριθμητικών δεδομένων για τα οφέλη και το κόστος της νομοθεσίας της ΕΕ σε βάθος χρόνου, όπως έχουν ζητήσει ορισμένοι ενδιαφερόμενοι, δεν θα είχε πολύ νόημα. Παρόλα αυτά, εκτιμάται ότι η βελτίωση της διαδικασίας διαβουλεύσεων (βλ. την ενότητα 4) θα συνέτεινε στην παροχή καλύτερων δεδομένων, και η Επιτροπή θα αναζητήσει πρακτικούς τρόπους για τη βελτίωση της διαθεσιμότητας δεδομένων,

²⁰ Στους λεγόμενους χάρτες πορείας παρουσιάζονται επίσης για τις πρωτοβουλίες που σχεδιάζει να αναλάβει η Επιτροπή, τα προς επόμενη προβλήματα, τα ζητήματα επικουρικότητας και οι πιθανές λύσεις και συνέπειες.

²¹ http://ec.europa.eu/governance/impact/planned_ia/roadmaps_2010_en.htm
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=760&langId=en&preview=cHJldmlld0VtcGxQb3J0YWwh>

π.χ. μέσω της Επιτροπής των Περιφερειών και του δικτύου που αυτή διαθέτει για την πραγματοποίηση διαβούλεύσεων με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

2.3. Βελτίωση της εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ

Για να επιτυγχάνονται οι στόχοι της νομοθεσίας της ΕΕ, αυτή πρέπει να εφαρμόζεται σωστά. Μολονότι τα κράτη μέλη φέρουν την πρωταρχική ευθύνη γι' αυτό, η Επιτροπή συνεργάζεται στενά μαζί τους. Η Επιτροπή έχει θεσπίσει πλήθος μέτρων για να συνδράμει τα κράτη μέλη²². Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν: «προληπτικά μέτρα», ήτοι απόδοση μεγαλύτερης προσοχής στην εφαρμογή και την επιβολή της συμμόρφωσης στο πλαίσιο εκτιμήσεων του αντικτύου κατά την κατάρτιση νέας νομοθεσίας²³. στήριξη προς τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια της εφαρμογής, με στόχο την πρόληψη προβλημάτων και την αποτροπή μεταγενέστερων διαδικασιών επί παραβάσει· εργαστήρια με θέμα τη μεταφορά νέων οδηγιών στη νομοθεσία των κρατών μελών, π.χ. των σχετικών με τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα, τον ασφαλιστικό κλάδο, τον τραπεζικό κλάδο, τη λογιστική και τους διαχειριστικούς ελέγχους· και κατευθυντήριες γραμμές που θα βοηθούν τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν νεοθεσπιζόμενη νομοθεσία, όπως η σχετική με το σύστημα REACH. Επίσης βελτιώνεται η επιβολή της συμμόρφωσης, με την ιεράρχηση και την επίσπευση των διαδικασιών επί παραβάσει. Η Επιτροπή καταρτίζει ετήσιες εκθέσεις με αντικείμενο την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ, στις οποίες αναλύονται τα υπόψη ζητήματα²⁴.

Με στόχο την περαιτέρω βελτίωση της μεταφοράς, της εφαρμογής και της επιβολής της τήρησης της νομοθεσίας της ΕΕ, η Επιτροπή σκοπεύει:

- (i) Να ενισχύσει την ανάλυση των ζητημάτων αυτών στο πλαίσιο εκ των υστέρων αξιολογήσεων της νομοθεσίας και να μεριμνήσει για την αξιοποίηση των πορισμάτων σε εκτιμήσεις του αντικτύου με αντικείμενο νέες ή αναθεωρημένες προτάσεις.
- (ii) Να προωθήσει περαιτέρω τη χρήση σχεδίων εφαρμογής για τη νεοθεσπιζόμενη νομοθεσία της ΕΕ και να εξακολουθήσει να ζητά από τα κράτη μέλη την κατάρτιση πινάκων αντιστοιχίας, προκειμένου να είναι διαφανής ο τρόπος με τον οποίο μεταφέρονται στην εκάστοτε εθνική νομοθεσία οι υποχρεώσεις που προβλέπονται σε οδηγίες της ΕΕ. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί και θα δημοσιεύει πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις των κρατών μελών²⁵.
- (iii) Να εξακολουθήσει να βελτιώνει την αποτελεσματικότητα της πρωτοβουλίας «EU Pilot», η οποία αποσκοπεί στην παροχή γρήγορων και πλήρων απαντήσεων στα ερωτήματα πολιτών και επιχειρήσεων σχετικά με τη νομοθεσία της ΕΕ, καθώς επίσης να ενθαρρύνει περισσότερα κράτη μέλη να συμμετάσχουν σε αυτή²⁶.
- (iv) Να εξερευνήσει τρόπους για τη βελτίωση του SOLVIT και την περαιτέρω προβολή του μεταξύ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων²⁷.

²² COM(2007)502 «Μια Ευρώπη αποτελεσμάτων – Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου».

²³ Βλ. τις κατευθυντήριες γραμμές για τις εκτιμήσεις του αντικτύου, σσ. 42 – 43:

http://ec.europa.eu/governance/impact/commission_guidelines/commission_guidelines_en.htm

²⁴ http://ec.europa.eu/community_law/infringements/infringements_annual_report_en.htm

²⁵ http://ec.europa.eu/community_law/directives/directives_communication_en.htm

²⁶ http://ec.europa.eu/community_law/infringements/application_monitoring_en.htm

²⁷ <http://ec.europa.eu/solvit/>

2.4. Σαφέστερη και πιο προσβάσιμη νομοθεσία

Η διαχείριση της ποιότητας της νομοθεσίας προϋποθέτει επίσης ότι αυτή είναι όσο το δυνατό πιο σαφής και προσιτή. Η Επιτροπή ελέγχει ενδελεχώς κάθε νέα νομοθετική πρόταση για να εξασφαλίσει ότι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που προβλέπονται σε αυτήν είναι διατυπωμένα κατά τρόπο εύληπτο, προκειμένου να διευκολύνεται η εφαρμογή και η επιβολή της τήρησής τους. Σε σχέση με την υφιστάμενη νομοθεσία, η Επιτροπή θα συνεχίσει το έργο της κωδικοποίησης, αναδιατύπωσης και ενοποίησης νομικών κειμένων που έχει αναλάβει. Επίσης θα συνεχίσει το έργο της μείωσης του όγκου νομοθεσίας με την κατάργηση παρωχημένων διατάξεων. Τέλος, με στόχο τη βελτίωση της ηλεκτρονικής πρόσβασης στο πλήρες σύνολο νομοθεσίας της ΕΕ, η Επιτροπή επεξεργάζεται ήδη, σε συνεργασία με τα υπόλοιπα θεσμικά όργανα της ΕΕ, μια νέα δικτυακή πύλη EUR-Lex. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να ενοποιήσουν την εθνική τους νομοθεσία με την οποία έχουν μεταφερθεί διατάξεις της νομοθεσίας της ΕΕ και να την καταστήσουν προσπελάσιμη ηλεκτρονικώς, μεταξύ άλλων μέσω της δικτυακής πύλης EUR-Lex.

3. ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΕΝΗ ΕΥΘΥΝΗ

3.1. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο και συμβουλευτικά όργανα

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο καλούνται να διαδραματίσουν καίριο ρόλο για την επίτευξη έξυπνης νομοθεσίας. Πολλοί ενδιαφερόμενοι έχουν εκφράσει προβληματισμό για τη βραδύτητα της θέσπισης των προτάσεων μείωσης του διοικητικού φόρτου και απλούστευσης που εκκρεμούν ενώπιον των οργάνων αυτών, και τα καλούν να τηρήσουν τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν στο πλαίσιο της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Μολονότι αμφότερα τα όργανα συμφώνησαν να εκπονούν εκτίμηση του αντικτύπου για τις ουσιαστικές τροποποιήσεις που επιφέρουν σε προτάσεις της Επιτροπής, σε λίγες μόνο περιπτώσεις το έπραξαν. Η Επιτροπή καλεί το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να πραγματοποιήσουν περαιτέρω πρόοδο στον συγκεκριμένο τομέα. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να ανταποκρίνεται εποικοδομητικά και κατά περίπτωση σε αιτήματα που τα εν λόγω όργανα της απευθύνουν για την ανάπτυξη ορισμένων πτυχών των αρχικών εκτιμήσεων του αντικτύπου της Επιτροπής.

Από την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου προέκυψε ότι οι χρήστες σε αμφότερα τα θεσμικά όργανα θεωρούν χρήσιμες τις εκτιμήσεις του αντικτύπου κατά τις διαβουλεύσεις σχετικά με προτάσεις της Επιτροπής, έστω κι αν αυτές σπανίως λαμβάνονται υπόψη επισήμως στις συνεδριάσεις. Πρόκειται για ένα ενθαρρυντικό σημείο εκκίνησης. Μολονότι εναπόκειται στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο να αποφασίζουν για τις εσωτερικές τους διαδικασίες, είναι σαφές ότι, για τη συνεπή θέσπιση έξυπνης νομοθεσίας, θα πρέπει κάθε κοινοβουλευτική επιτροπή και κάθε σχηματισμός του Συμβούλου να θεωρούν τις εκτιμήσεις του αντικτύπου ως μέρος των συζητήσεών τους. Μια τέτοια πληρέστερη συμμετοχή στη διαδικασία θέσπισης έξυπνης νομοθεσίας θα διευκόλυνε ταυτόχρονα την ταχύτερη διεκπεραίωση των προτάσεων απλούστευσης και μείωσης του διοικητικού φόρτου, καθώς και των κωδικοποιήσεων και αναδιατύπωσεων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει λάβει σειρά μέτρων προς την κατεύθυνση αυτή. Συγκεκριμένα, η επιτροπή εσωτερικής αγοράς και προστασίας του καταναλωτή έχει δηλώσει ότι θα εξετάζει συστηματικά τις εκτιμήσεις αντικτύπου της Επιτροπής, η δε επιτροπή δικαιωμάτων των γυναικών και ισότητας των φύλων έχει παραγγείλει την εκπόνηση

εκτίμησης του αντικτύπου με αντικείμενο τις τροπολογίες τις οποίες προτείνει σε σχέδιο οδηγίας σχετικά με την άδεια μητρότητας²⁸. Η Επιτροπή χαιρετίζει τις εξελίξεις αυτές.

Τέλος, υπάρχει διαρκές ενδιαφέρον για το θέμα της έξυπνης νομοθεσίας από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²⁹ και της επιτροπής των Περιφερειών³⁰. Η Επιτροπή φρονεί ότι η εμπειρογνωσία και τα δίκτυα που είναι σε θέση να επιστρατεύσουν τα εν λόγω θεσμικά όργανα μπορούν να αποτελέσουν σημαντική πηγή πληροφόρησης στο πλαίσιο της εκπόνησης εκτιμήσεων του αντικτύπου.

3.2. Κράτη μέλη

Η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ και μόνο δεν θα είναι αρκετή για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί όσον αφορά την έξυπνη νομοθεσία. Η έξυπνη νομοθεσία πρέπει επίσης να εφαρμόζεται σε εθνικό επίπεδο, διότι σε ορισμένους καίριους τομείς, όπως το εταιρικό δίκαιο, η φορολογία και η κοινωνική ασφάλιση, ο κύριος όγκος της νομοθεσίας είναι εθνικής προέλευσης καθώς επίσης διότι, όπως αναφέρεται παραπάνω, τα κράτη μέλη φέρουν την πρωταρχική ευθύνη για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ. Σύμφωνα με τη συνθήκη της Λισσαβώνας, τα εθνικά κοινοβούλια ελέγχουν τις προτάσεις της Επιτροπής από την άποψη της τήρησης της αρχής της επικουρικότητας, και είναι σε θέση, υπό αυτή την έννοια, να συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας της νομοθεσίας της ΕΕ.

Ορισμένα κράτη μέλη έχουν πραγματοποιήσει σημαντική πρόοδο ως προς ζητήματα όπως η μείωση του διοικητικού φόρτου, ωστόσο λίγα κράτη μέλη έχουν συγκροτήσει ένα σύστημα βελτίωσης της νομοθεσίας τόσο μεγάλης εμβέλειας όσο εκείνο της Επιτροπής. Η Επιτροπή έχει επίγνωση του ότι δεν υπάρχουν «προκατασκευασμένες» λύσεις για όλα τα ζητήματα που ανακύπτουν σε σχέση με την έξυπνη νομοθεσία και παροτρύνει τα κράτη μέλη να προσδιορίσουν τις προτεραιότητές τους με βάση τις διαθέσιμες δυνατότητες από άποψη ανθρώπινων πόρων και θεσμικού πλαισίου. Ωστόσο, θα πρέπει να τονισθούν τρία σημεία.

Πρώτον, το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει υποστηρίξει ότι οι εθνικές εκτιμήσεις του αντικτύπου θα μπορούσαν να συμπληρώνουν επωφελώς εκείνες της Επιτροπής, να συμβάλλουν στις συζητήσεις που διεξάγονται στο Συμβούλιο επί αλλαγών σε προτάσεις της Επιτροπής και να συνδράμουν τα κράτη μέλη σε σχέση με ζητήματα μεταφοράς στην εθνική νομοθεσία και επιβολής της τήρησης. Εκτός αυτού, θα μπορούσαν να συμβάλουν στην υπερπήδηση των δυσκολιών που επισημαίνονται παραπάνω σε σχέση με τη συγκέντρωση δεδομένων. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της ομάδας εμπειρογνωμόνων υψηλού επιπέδου για τη βελτίωση της νομοθεσίας, την οποία έχει συστήσει, για τη μελέτη του υπόψη ζητήματος και την ανταλλαγή απόψεων και ορθών πρακτικών στον τομέα της εν γένει έξυπνης νομοθεσίας.

Δεύτερον, η συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχει υπό ορισμένες προϋποθέσεις τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να υποβάλλουν με δική τους πρωτοβουλία προτάσεις στους τομείς της δικαστικής συνεργασίας επί ποινικών υποθέσεων και της

²⁸ COM(2008) 637 – Οδηγία για την τροποποίηση της οδηγίας 92/85/EOK του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή μέτρων που αποβλέπουν στη βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων.

²⁹ Γνώμη του ειδικευμένου τμήματος «Ενιαία αγορά, παραγωγή και κατανάλωση» της ΕΟΚΕ, της 8^{ης} Ιουλίου 2010, INT 489.

³⁰ Γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με τη δέσμη μέτρων για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου 2007/2008, της 3ης-4ης Δεκεμβρίου 2009, ΕπΠ 199/2009.

αστυνομικής συνεργασίας³¹. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι οι προτάσεις αυτές είναι σκόπιμο να συνοδεύονται από εκτιμήσεις του αντικτύπου.

Τέλος, η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να επιδιώκουν τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων κατά τη συζήτηση μέτρων για την εφαρμογή ή τη μεταφορά διατάξεων της νομοθεσίας της ΕΕ. Με τον τρόπο αυτό θα εξασφαλισθεί ότι θα λαμβάνονται υπόψη οι προβληματισμοί των ενδιαφερομένων, συγχρόνως δε αυτοί θα γνωρίζουν καλύτερα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το δίκαιο της ΕΕ.

4. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

Οι διαβουλεύσεις με πολίτες και λοιπούς ενδιαφερομένους, τόσο κατά την κατάστρωση πολιτικών όσο και κατά την εξέταση του κατά πόσον πέτυχαν τους στόχους τους, αποτελεί βασική συνιστώσα της έξυπνης νομοθεσίας. Η Επιτροπή πραγματοποιεί διαβουλεύσεις με ποικίλους τρόπους και με βάση τις ελάχιστες προδιαγραφές που ισχύουν εν προκειμένω από το 2002³². Από τις απαντήσεις στη δημόσια διαβούλευση με αντικείμενο την παρούσα διαβούλευση προέκυψε ότι οι ενδιαφερόμενοι εκτιμούν τις προσπάθειες της Επιτροπής στον υπό εξέταση τομέα, αλλά θεωρούν ότι χρειάζονται περαιτέρω βελτιώσεις. Πολλοί ενδιαφερόμενοι εξέφρασαν το αίτημα να επιμηκυνθεί η περίοδος διαβουλεύσεων και να ενισχυθεί η δυνατότητα συμμετοχής στις διαβουλεύσεις, δεδομένου ότι η ικανότητα συνεισφοράς δεν είναι ίδια για όλους τους πολίτες και λοιπούς ενδιαφερομένους, ενώ μερικοί εξ αυτών δεν διαθέτουν επιγραμμική πρόσβαση.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οι προβληματισμοί αυτοί πρέπει να αξιολογηθούν με γνώμονα ολόκληρο το φάσμα των ευκαιριών που οι πολίτες και οι λοιποί ενδιαφερόμενοι έχουν στη διάθεσή τους για να συνεισφέρουν στη διαδικασία χάραξης πολιτικής. Η διάρκειας 8 εβδομάδων δημόσια διαβούλευση είναι συχνά ένα μόνο μέρος μιας πιο χρονοβόρας διαδικασίας κατά την οποία οι υπηρεσίες της Επιτροπής επικοινωνούν με άλλους τρόπους με τους ενδιαφερόμενους. Η αυξημένη διαθεσιμότητα χαρτών πορείας (βλ. σημείο 2.2) και τα σχέδια για τις εκ των υστέρων εργασίες αξιολόγησης θα επιτρέπουν επίσης στους πολίτες και τους λοιπούς ενδιαφερομένους να προγραμματίζουν τις συνεισφορές τους στη διαδικασία χάραξης πολιτικής και να διατυπώνουν τις απόψεις τους πολύ ενωρίτερα από ότι στο παρελθόν. Εντούτοις, συνεκτιμώντας τους προαναφερθέντες προβληματισμούς, η Επιτροπή θα προβεί στις εξής ενέργειες:

- (i) Επιμήκυνση σε 12 εβδομάδες της περιόδου δημόσιας διαβούλευσης. Η ρύθμιση αυτή θα ισχύσει από το 2012, ούτως ώστε να μπορεί να ενσωματωθεί καταλλήλως στον σχεδιασμό μελλοντικών πρωτοβουλιών.
- (ii) Επανεξέταση της πολιτικής διαβουλεύσεων της Επιτροπής το 2011³³. Η Επιτροπή θα εξερευνήσει τρόπους για τα εξής:
  - Βελτίωση της ποιότητας των εγγράφων που χρησιμοποιούνται για τις διαβουλεύσεις και μακροπρόθεσμος προγραμματισμός των δημόσιων διαβουλεύσεων.

³¹ Βλ. άρθρο 76 της συνθήκης.

³² COM(2002) 704 «Προς ενίσχυση της διαβούλευσης και του διαλόγου - Γενικές αρχές και ελάχιστες προδιαγραφές για τη διαβούλευση των ενδιαφερομένων μερών από την Επιτροπή».

³³ Όπως προβλέπεται στο έγγραφο COM(2007) 127 «Παρακολούθηση της εφαρμογής της Πράσινης Βίβλου "Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τη διαφάνεια"».

- Καλύτερη αξιοποίηση ορισμένων εργαλείων όπως η διαδικτυακή πρωτοβουλία πληροφόρησης «Your Europe»³⁴, η ευρωπαϊκή ελεγκτική ομάδα επιχειρήσεων³⁵, οι ομάδες μικρομεσαίων επιχειρήσεων³⁶, το μητρώο των εκπροσώπων συμφερόντων³⁷, το «Διαδραστικό εργαλείο χάραξης πολιτικής» (IPM)³⁸ και οι υπόλοιπες εφαρμογές Web 2.0³⁹.
- Βέλτιστη αξιοποίηση των διαύλων διαβουλεύσεων που υπάρχουν στα κράτη μέλη με τους οποίους είναι εξοικειωμένοι οι ενδιαφερόμενοι, με στόχο τη διάδοση των διαβουλεύσεων που διεξάγει η Επιτροπή και την ενθάρρυνση της συνεισφοράς σε αυτές.
- Καλύτερη αξιοποίηση της διαδικασίας διαβουλεύσεων με σκοπό τη συγκέντρωση δεδομένων και αποδεικτικών στοιχείων για τις εκτιμήσεις του αντικτύπου και τις αξιολογήσεις.
- Διασφάλιση καλύτερης συμμόρφωσης με τις ελάχιστες προδιαγραφές.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα ανακοίνωση περιγράφονται τα μέτρα τα οποία σχεδιάζει να λάβει η Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίσει την υψηλή ποιοτική στάθμη της νομοθεσίας σε όλα τα στάδια του κύκλου πολιτικής, από τη σχεδίαση μιας πολιτικής μέχρι την αξιολόγηση και αναθεώρησή της. Χάρη στη μετάβαση στο επόμενο στάδιο, η έξυπνη νομοθεσία μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των φιλόδοξων στόχων για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, οι οποίοι καθορίζονται στη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Πλην όμως, η ευθύνη για την έξυπνη νομοθεσία είναι κοινή και η επιτυχία σε αυτόν τον τομέα θα εξαρτηθεί από το σύνολο των θεσμικών οργάνων και ενδιαφερομένων που εμπλέκονται, έκαστος με τον ρόλο που του αντιστοιχεί, στην κατάστρωση και εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ. Το δεύτερο εξάμηνο του 2012, η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση σχετικά με την πρόοδο της υλοποίησης των εξαγγελιών σχετικά με την έξυπνη νομοθεσία.

---

³⁴ <http://ec.europa.eu/youreurope>

³⁵ http://ec.europa.eu/yourvoice/ebtp/index_en.htm

³⁶ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/small-business-act/listening-to-smes/index_en.htm

³⁷ <https://webgate.ec.europa.eu/transparency/regin/welcome.do?locale=en>

³⁸ http://ec.europa.eu/yourvoice/ipm/index_en.htm

³⁹ <http://www.epractice.eu/>